

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep
0030 OSLO

FINANSDEPARTEMENTET
3 1. OKT. 2003
Saksnr. 00,406-87
Arl.nr.

Dato 31 10 2003
Vår ref 2003/00309
FJA/BEH
Deres ref 00/406 SL KJS/rla

Høringssvar - Ny lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skatteinnkrevsloven)

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev 07 07 03 vedrørende ovennevnte

Forslaget til ny skatteinnkrevslov innebærer en prinsipiell endring i strukturen i regelverket for skatte- og avgiftsinnkreving ved at det skal gjelde like innkrevsregler uavhengig av skatte- og avgiftsart. Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) legger til grunn at like innkrevsregler uavhengig av skatte- og avgiftsart - i motsetning til dagens mer fragmenterte lovstruktur - vil lette oversikten og tilgjengeligheten til innkrevsreglene på skatte- og avgiftsområdet. FNH støtter derfor de strukturendringer det legges opp til i lovforslaget.

Med unntak for enkelte forslag til materielle endringer (hvorav flere er en nødvendig følge av den foreslåtte strukturendringen), innebærer lovforslaget først og fremst en teknisk revisjon. Det inviteres i høringsbrevet i liten grad til ytterligere materielle endringer i innkrevsreglene. FNH tar dette til etterretning, og vil derfor i denne omgang ikke ta opp forhold i gjeldende regelverk som vi tidligere har vært kritiske til, herunder ordningen med særskilt skattetrekkkonto (lovforslaget § 5-41) og adgangen til å pålegge bankene å føre kontroll med KID-opplysninger (lovforslaget § 4-1 (2)). FNH har i høringssvaret kun fokusert på de endringsforslag som synes å ha mer direkte interesse for finansnæringen.

1 Til lovforslaget § 4-1 - Oppgjørsmåte

I lovforslaget § 4-1 (1) er betaling med "kontanter" som utgangspunkt likestilt med overføring av beløpet til innkrevsmyndighetens konto. Uttrykket "kontanter" er her hentet fra finansavtaleloven § 38 (1), som har vært mal for bestemmelsen.

FNH legger i likhet med Finansdepartementet til grunn at kontant betaling av skatte- og avgiftskrav neppe er særlig praktisk. Vi forutsetter imidlertid at departementet i de tilfeller kontant betaling kan tenkes å forekomme (for eksempel som vilkår for å unnlate tvangsinnkreving) har sett for seg at betalingen skjer i form av norske sedler og mynter.

Etter FNHs oppfatning er bruken av uttrykket "kontanter" i både finansavtaleloven § 38 (1) og lovforslaget § 4-1 (1) uheldig og egnet til å skape unødig tolkningstvil. Vi foreslår derfor at uttrykket "kontanter" erstattes med "tvungent betalingsmiddel", jf sentralbankloven § 14. Ved å knytte betalingen opp mot tvungent betalingsmiddel, vil man også få med reservasjonen i sentralbankloven § 14,1 ledd, 2 pkt hvoretter ingen i en betaling er pliktig å motta mer en 25 mynter. Vi antar at denne reservasjonen etter forholdene også kan være hensiktsmessig ved betaling av skatte- og avgiftskrav.

2 Til lovforslaget § 4-2 - Tid og sted for betaling

I lovforslaget § 4-2 (1) foreslås det at finansavtaleloven § 39 skal gjelde tilsvarende for skatte- og avgiftskrav. Det er likevel gjort unntak for finansavtaleloven § 39 (2), bokstav a). Det vil si at avbrytelse av betalingsfrist etter lovforslaget kap 5 (i forbrukerhold) som utgangspunkt ikke inntre når skatte- og avgiftsdebitors betalingsoppdrag er mottatt av finansinstitusjon.

Unntaket er begrunnet med at en slik bestemmelse vil være praktisk umulig for skatte- og avgiftsmyndighetene å praktisere fordi dagens forvaltningssystemer ikke er utviklet med et slikt skille. FNH stiller seg undrende til departementets begrunnelse på dette punkt. Vi kan vanskelig se at det med dagens teknologiske muligheter vil være mer byrdefullt for skatte- og avgiftsmyndighetene å etablere egnede forvaltningssystemer enn det er for andre kreditorer (næringsdrivende) som har både forbruker- og næringskunder. Vi vil dessuten anta at de "problemene" departementet skisserer uansett vil inntre dersom det i forskrift med hjemmel i § 4-2 (2) bestemmes at bokstav a) likevel skal gjelde for eksempel ved formuesskatt og inntektsskatt etter skatteloven.

Etter FNHs oppfatning vil et generelt lovbasert unntak fra finansavtaleloven § 39 (2) bokstav a) for skatte- og avgiftskrav være egnet til å skape forvirring og misforståelser hos forbrukere. Forbrukere har etter finansavtalelovens ikrafttreden generelt blitt vant med at fristavbrudd skjer når betalingsoppdraget er levert til en finansinstitusjon. Det foreslåtte unntak kan også skape problemer for bankansatte som må påregne spørsmål om når fristavbrudd inntre. Vi vil derfor anmode om at finansavtaleloven § 39 (2) bokstav a) også gis anvendelse for skatte- og avgiftskrav.

3 Til lovforslaget § 7-3 - Unntak fra reglene om beslagsfrihet

I lovforslaget § 7-3 foreslås det at reglene om beslagsfrihet i dekningsloven kap 2 (herunder for nødvendige midler til livsopphold) ikke skal gjelde når innkrevingsmyndighetene motregner i tilgodebeløp på skatte- og avgiftskrav som skyldneren har på staten, kommune, fylkeskommune eller folketrygden. Departementet viser til at forslaget i stor utstrekning er en videreføring av skattebetalingsloven § 32 nr 2 andre punktum og nr 4 tredje punktum.

FNH går sterkt i mot dette forslaget. Vi finner det svært vanskelig å følge departementets resonnement om at reglene i skattebetalingsloven "i stor utstrekning" videreføres gjennom lovforslaget § 7-3. Skattebetalingsloven § 32 nr 2 andre punktum og nr 4 tredje punktum inneholder nettopp unntak fra motregningsadgangen knyttet til skyldnerens behov for likviditet, bl a for å dekke eget og husstandens behov til underhold, mens det i lovforslaget § 7-3 ikke tas inn noe slikt forbehold. Det er vanskelig å se at departementets begrunnelse om at prøving av skyldnerens behov for likvider vil "forsinke oppgjørene og medføre et betydelig merarbeid", er holdbar i denne forbindelse. Andre kreditorer som også rutinemessig motregner i en mengde krav må fortløpende foreta en vurdering av skyldnerens behov for midler til eget underhold, jf dekningsloven kap 2. En slik vurdering må også innkrevingsmyndighetene foreta etter dagens regelverk. Det kan ikke være vanskeligere for innkrevingsmyndighetene å ha effektive rutiner for dette enn det er for andre massekreditorer.

Vi finner heller ikke henvisningen til dekningsloven § 2-6 treffende i denne sammenheng. Dekningsloven § 2-6 er en "kan" regel og gjelder så langt det er "rimelig". Det antas at det relativt sjelden, også for skattekrav, vil være "rimelig" etter dekningsloven § 2-6 å motregne i midler som skyldneren trenger til eget eller familiens underhold.

Samlet sett synes lovforslaget § 7-3 å innebære en ikke ubetydelig utvidelse av motregningsadgangen. Den foreslåtte utvidelse i motregningsadgangen vil, stikk i strid med hensynene bak dekningsloven kap 2, kunne ramme skyldneren og hans husstand urimelig hardt. Forslaget vil også medføre at skatte- og avgiftskrav gis bedre dekning enn andre usikrede krav. Da verken forslaget sine konsekvenser for skyldneren eller andre kreditorer er nærmere utredet, ber FNH om at lovforslaget § 7-3 trekkes tilbake. I stedet bør det vurderes å videreføre skattebetalingsloven § 32 nr 2 andre punktum og nr 4 tredje punktum.

Vennlig hilsen
FINANSNÆRINGENS HOVEDORGANISASJON
Finans og juridisk avdeling

Tore A. Hauglie
Avd. direktør

Bjørn Eirik Hansen
Kontorsjef